ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ директора
Полтавського фахового коледжу
Полтавського університету
економіки і торгівлі
№ 5 від 25.03. 2026 року
Директор _____ Людмила ФРАНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради
Полтавського університету
економіки і торгівлі
Протокол № 3 від 25.03. 2026 року
Голова Вченої ради _____ Олексій НЕСТУЛЯ

Положення про порядок та умови обрання вибіркових компонентів

Полтава 2026

1. Загальні положення

1.1 Положення «Про про порядок та умови обрання вибіркових компонентів здобувачами освіти Полтавського фахового коледжу Полтавського університету економіки і торгівлі (далі - Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» та Закону України «Про освіту» і визначає процедуру проведення та оформлення запису здобувачів освіти на вивчення блоку вибіркових навчальних дисциплін, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою, навчальними планами підготовки фахових молодших бакалаврів в обсязі, що відповідає навчальному плану та передбаченому для відповідного ступеня фахової передвищої освіти.

1.2 Метою впровадження Положення є ознайомлення здобувачів освіти з основними процедурами формування індивідуальної освітньої траєкторії та регламентація самостійного вибору студентами вибіркових компонентів . Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб’єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Навчальні дисципліни за вибором здобувача фахової передвищої освіти або вибіркові компоненти – це дисципліни, які вводяться закладом освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.

1.3 Вивчення вибіркових навчальних дисциплін здобувачами, фахової передвищої освіти здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у Полтавському фаховому коледжі Полтавського університету економіки і торгівлі (далі ПФК ПУЕТ) та затвердженим розкладом навчальних занять.

1.4 Вибіркова компонента формується з навчальних дисциплін загальної та спеціальної підготовки. Вибіркові навчальні дисципліни за спеціальністю надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувачів освіти та формуванню їх індивідуальної освітньої траєкторії, ефективного використання можливостей Коледжу, врахування вимог національного та регіонального ринків праці тощо. Вибіркові дисципліни з інших освітніх програм (за уподобанням здобувача 3 освіти) забезпечують реалізацію особистих освітніх інтересів та уподобань здобувачів освіти.

2. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами освіти вибіркових компонентів

2.1 Право вибору надається усім здобувачам освіти. Кількість вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік, кількість годин на їх вивчення, форми контролю визначаються робочим навчальним планом освітньо-професійної програми, спеціальності, за яким навчається здобувач освіти.

2.2 Студенту пропонується реалізувати свій вибір шляхом:

- вибору навчальних дисциплін із переліку дисциплін, що формують професійні компетентності (ДПВ, вибіркові дисципліни циклу професійної підготовки), що сприяють поглибленій підготовці за ОП або спеціалізацією та визначаються його професійними інтересами;

- вибору навчальних дисциплін із переліку дисциплін, що формують загальні компетентності (ДЗВ, вибіркові дисципліни циклу загальної підготовки), що сприяють здобуттю додаткових загальних компетентностей, особистісному розвитку здобувача освіти та запровадженню міждисциплінарності в освітній процес.

2.3 Процедуру вибору студентами навчальних дисциплін організують Навчально-методичний відділ забезпечення якості освіти, циклові комісії.

2.4 Результати студентського вибору зазначаються у робочому навчальному плані на наступний рік.

2.5 Якщо студент обирає дисципліну, він зобов’язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою дисципліни, та скласти відповідний підсумковий контроль.

2.6 Для включення навчальних дисциплін до переліку ДЗВ або ДПВ циклова комісія подає до НМВЗЯО такий пакет документів:

- витяг із протоколу засідання циклової комісії щодо рекомендації до включення дисциплін до переліку ДЗВ із зазначенням максимальної кількості груп та максимальної кількості студентів у групі;

- витяг із протоколу засідання щодо рекомендації до включення дисциплін до переліку ДПВ із зазначенням кредитів та рекомендованого семестру для вивчення цієї дисципліни, враховуючи принцип логічної послідовності викладання курсів;

- анотації дисциплін в електронному вигляді;

- силабуси в електронному вигляді.

Силабус – це документ, в якому роз’яснюється взаємна відповідальність викладача та здобувача освіти.

Силабус освітньої компоненти (навчальної дисципліни) дозволяє забезпечити інформаційні умови для формування цілісного уявлення про якість освітньої діяльності в Коледжі та здійснюється з урахуванням принципів прозорості, об’єктивності, академічної доброчесності, добровільності. (Положення про силабус).

2.7 Перелік вибіркових навчальних дисциплін, рекомендованих для вивчення в наступному навчальному році, затверджується наказом директора після схвалення Вченою радою.

2.8 Перелік ВНД з анотаціями та посиланнями на силабуси розміщується на офіційному веб-сайті ПФК ПУЕТ та у особистому кабінеті здобувача освіти на освітній платформі Moodle до початку процедури вибору у поточному навчальному році.

3. Організація вибору та запису здобувачів вищої освіти на вивчення вибіркових навчальних дисциплін навчального плану

3.1 Вибір здобувачами ВНД здійснюється самостійно на основі ОП, навчального плану, анотацій, силабусів ВНД і консультацій гаранта ОП та куратора академічної групи. Вибір дисциплін відбувається в особистому кабінеті студента на освітній платформі Moodle або за особистою заявою здобувача освіти.

3.2 Терміни проведення процедури вибору студентами ВНД здійснюється за графіком, який формується з урахуванням особливостей планування та організації освітнього процесу.

3.3 Графік проведення вибору студентами навчальних дисциплін складає НМВЗЯО та оприлюднює на сайті коледжу за тиждень до процедури вибору.

3.4 Процедура вибору студентами навчальних дисциплін із переліку ДЗВ містить два тури.

3.5. У **першому турі** студенти знайомляться з повним переліком ДЗВ та обирають дві навчальні дисципліни із запропонованого переліку.

3.6. Після проведення першого туру НМВЗЯО та цикловими комісіями здійснюється опрацювання результатів вибору студентів, перевірка контингенту й визначення прохідних дисциплін для проведення другого туру.

3.7 Після першого туру НМВЗЯО повідомляє студентів, вибір яких не може бути задоволений повністю або частково, про необхідність зробити повторний вибір із скоригованого переліку ВНД у другому турі.

3.8 Якщо всі ВНД студента є прохідними, то студент не бере участь у другому турі.

3.9 **Другий тур** передбачає реалізацію повторної процедури вибору ВНД із скоригованого переліку.

3.10 Вибір ДПВ здійснюється в межах академічної групи.

3.11 З переліку ДПВ обираються та заносяться в навчальний план студентів ті навчальні дисципліни, на вивчення яких записалося більшість від загальної кількості студентів цієї академічної групи в межах кредитів, виділених на професійні дисципліни.

3.12 Вибіркова дисципліна вважається такою, що відбулася, а вибір студента реалізованим, за умови формування групи чисельністю не менше 15 осіб.

4. Опрацювання результатів вибору здобувачами фахової передвищої освіти

4.1 Протягом двох тижнів після завершення процедури вибору навчальних дисциплін НМВЗЯО та цикловими комісіями здійснюється опрацювання результатів повторного вибору ВНД.

4.2 НМВЗЯО здійснює остаточне опрацювання результатів вибору здобувачами дисциплін, приймає рішення щодо здобувачів, які не скористались правом вільного вибору, формує групи та потоки щодо вивчення ВНД.

4.3 Здобувачів, які в першому та другому турах не брали участь у процедурі вибору, можуть в індивідуальному порядку написати заяву, щодо вибору дисциплін загальної та професійної підготовки, які він буде вивчати.

4.4 Списки академічних груп для вивчення вибіркових дисциплін НМВЗЯО передає до циклових комісій, гарантам ОП для можливості планування наступного навчального року та формування здобувачами індивідуальних навчальних планів.

4.5 У разі змінення рішення здобувач освіти має право подати заяву у навчально-методичний відділ забезпечення якості освіти протягом двох тижнів від початку семестру.

4.6 Розклад занять формується відділом супроводу організації освітнього процесу з урахуванням необхідності забезпечення права здобувачами на вивчення вибір у час, що не збігається з розкладом занять студента за спеціальністю.

4.7 Після опрацювання всіх результатів списки з вибором студентів оприлюднюються на офіційному сайті коледжу, де вказується прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти, група та назва вибіркової дисципліни загального вибору. Дисципліни професійного вибору вносяться до навчальних планів.

5. Навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін

5.1 До викладання вибіркових навчальних дисциплін можуть бути залучені циклові комісії Коледжу та провідні науково-педагогічні працівники інших ЗВО, провідні роботодавці, за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення. Дотримання таких вимог є свідченням спроможності циклової комісії, якісно надавати освітні послуги та задовольняти потреби здобувачів вищої, фахової передвищої освіти в контексті формування їх індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями. Циклові комісії несуть відповідальність за якість викладання і належне навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін.

5.2 Для забезпечення принципу конкурентності при виборі здобувачами освіти вибіркових освітніх компонентів, які викладаються в коледжі, викладачі циклової комісії у вільний від аудиторних занять час проводять відповідні презентаційні заходи (читають оглядові лекції, готують інформаційні матеріали, що можуть бути розміщені на стендах кабінетів.

5.3. Перелік вибіркових освітніх компонентів періодично переглядається та оновлюється відповідно до сучасних вимог.

5.4 Зміни до переліку вибіркових освітніх компонентів на наступний навчальний рік розглядаються на засіданнях циклових комісій коледжу. Після схвалення, перелік вибіркових освітніх компонентів подається на затвердження педагогічною радою коледжу, після чого вносяться зміни до навчальних планів.

5.5 При розгляді змін до переліку вибіркових освітніх компонентів обов'язково аналізується забезпечення циклових комісій щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення; навчально-методичне забезпечення (силабус); матеріально-технічне забезпечення.

6. Процедура перезарахування кредитів

6.1 У разі поновлення, переведення здобувача освіти перезарахування вибіркових освітніх компонентів проводиться завідувачем відділення на підставі академічної довідки, наданої здобувачем освіти в установленому порядку.

6.2 Перезарахування кредитів вибіркових освітніх компонентів проводиться за рахунок фактично вивчених ОК певного циклу за умови однакової (або більшої) кількості кредитів.

6.3. Адміністрація коледжу може дозволити здобувачам освіти-учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибіркові освітні компоненти, які прослухані в іншому ЗФПО-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної ОПП в коледжі.

7. Прикінцеві положення

7.1. Усі зміни та доповнення до даного Положення вносяться шляхом видання наказу директора коледжу про внесення та затвердження відповідних змін або підготовки (розробки) нової редакції Положення.

7.2. Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти Полтавського фахового коледжу Полтавського університету економіки і торгівлі вибіркових компонентів вступає в дію з моменту його затвердження.